

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

25. november 2005

BØRNERÅDETS SVAR PÅ SOCIALMINISTERIETS HØRING OM " FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL SERVICE OG LOV OM EN FAMILIEYDELSE"

Det er lovforslagets intension at støtte udsatte børn og unge ved at stille direkte krav til forældre, som ikke lever op til deres forældreansvar, om konkrete handlinger samt at indføre en økonomisk sanktionsmulighed gennem fratagelse af børnefamilieydelsen.

I vurderingen af dette lovforslag er det Børnerådets udgangspunkt, at børn bl.a. har ret til forsørgelse, omsorg, udvikling – bl.a. i tråd med samfundets normer, respektfuld behandling, skolegang og fritidsliv. Dette skal barnets voksne sørge for og er de ikke i stand til det, må samfundet træde til og sikre det.

Børnerådet støtter en indsats, der fastholder forældre på deres ansvar og støtter dem i at udøve dette. Det er rådets opfattelse at dette bedst sker gennem dialog og aftaler med forældrene. Er dette ikke muligt, bør et pålæg om bestemte handlinger være muligt. Derfor kan Børnerådet støtte regeringens forslag om at indføre muligheden for at give forældre, som ikke lever op til deres ansvar, et pålæg som kan understøtte efterlevelsen af ansvaret for deres børns opvækst og udvikling. Rådet mener imidlertid, at lovforslaget bør fremhæve, at en påtale kan tages i brug, når dialog og aftale med forældrene forekommer resultatløs.

Børnerådet kan imidlertid ikke støtte den foreslåede økonomiske sanktionsordning i form af stop for udbetaling af børnefamilieydelse. Børnerådet mener ikke, at den økonomiske sanktionsordning kan bidrage med noget positivt til sikring af børns opvækst, men direkte kan bidrage til en negativ udvikling. Rådets hovedargumenter for dette er:

- Der vil være stor risiko for, at stop for børnefamilieydelsen vil blive brugt af forældre som grundlag for straffeforanstaltninger overfor eller

skyldspåleggelse af deres børn. Det vil ikke fremme forældrenes mulighed for at skabe en fremadrettet og konstruktiv udvikling sammen med deres børn og kan i værste fald resultere i fysiske og psykiske overgreb på børnene,

- Det er rådets opfattelse, at det er de færreste af de forældre, som ikke udøver tilfredsstillende forældreansvar, som gør det p.g.a. af uansvarlighed eller dårlig vilje. De fleste gør det p.g.a. uvidenhed, manglende evner, som for nogle kan føres tilbage til mangel på kærlighed og hensigtsmæssig opdragelse i egen barndom, psykisk sygdom, o. lign. Forslaget opererer med en meget mekanisk forståelse af sammenhængen mellem pålæg, at leve op til pålægget, effekt på barnet, sanktion i form af stop for børnefamilieydelsen. Hvordan skal f.eks. en enlig svag mor holde sin 12-årige søn inde døre om aftenen, når hun gennem hans barndom ikke har formået at etablere en relation, hvor han føler respekt for hendes påbud? Bortfald af børnefamilieydelsen forekommer ikke, som det rette svar. Der forekommer også at være en modsætning mellem formålsbestemmelsen for særlig støtte til børn og unge i lov om social service §32, stk. 5, hvori det præciseres, at indsatsen skal ske ud fra en vurdering af barnets bedste og den vurdering, der skal ligge til grund for stop for udbetaling af børnefamilieydelsen. I kommentarerne til § 41a, stk.6. (sidst), i det her behandlede lovforslag, understreges det, at der ikke skal ske en vurdering af hensigtsmæssigheden i at stoppe for udbetaling af børnefamilieydelsen. Der skal alene konstateres om pålægget er efterlevet eller ej.

- Mange af disse forældre lever i forvejen på en meget lav indtægt. For en enlig mor vil bortfald af en børnefamilieydelse være yderst problematisk og uhensigtsmæssig for forsørgelsen af hendes børn, - som også er en del af forældreansvaret. Forslaget mangler overvejelser om de økonomiske konsekvenser og konsekvenserne heraf for de pågældende børn.

- Der er et meget stort skønselement indlagt valget om at give forældre et pålæg. Især når det gælder adfærdsproblemer. Det giver de kommunale sagsbehandlere meget magt og med sanktionsmuligheden i form af stop for børnefamilieydelsen er her et retssikkerhedsproblem. Det fremgår ikke af lovforslaget om forældrene har en klageadgang vedrørende den økonomiske sanktion. Det bør de have.

Børnerådet tager afstand for forslaget om den påtænkte økonomiske sanktion som led i at håndhæve et påbud.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann, formand for Børnerådet
Bente Ingvarsen, sekretariatschef